

VALOR AGRONÓMICO DAS VARIEDADES COMERCIAIS DE **GRAMÍNEAS E LEGUMINOSAS PRATENSES**. ACTUALIZACIÓN 2011

N. Díaz Díaz, Mª D. Díaz Díaz, S. Crecente Campo, G. Flores Calvete

Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo. (CIAM)

Apdo. 10, 15080 A Coruña

Dende 1978 ata 2011 avaliáronse en Galicia 231 variedades de raigrás italiano, 212 de raigrás inglés, 40 de raigrás híbrido, 92 de dactilo, 60 de festuca alta, 62 de trevo violeta, 49 de trevo branco e 60 de alfalfa, co obxectivo de coñecer o seu valor agronómico para a sementeira de pradeiras. Neste traballo preséntase unha síntese dos datos de todas as variedades avaliadas que están nas Listas Españolas de Variedades Comerciais ou no Catálogo Común de Especies Agrícolas da Unión Europea.

A síntese obtívose por aplicación do método de mínimos cadrados á información dispoñible dende 1978 ata 2011, de maneira que cada variedade se pode comparar con todas e cada unha das restantes, dentro de cada especie, independentemente do ano en que se sementaran.

OBXECTIVO

Sintetizar a información obtida dende 1978 ata 2011 no programa de estudo do valor agronómico das variedades de raigrás italiano, raigrás inglés, raigrás híbrido, dactilo, festuca alta, trevo violeta, trevo branco e alfalfa en Galicia.

METODOLOXÍA

Toda variedade nova seméntase nas fincas experimentais do Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo (CIAM) en Mabegondo (A Coruña), a 100 m de altitude, A Pobra do Brollón (Lugo), a 400, e Marco da Curra (A Coruña), a 650.

Todas as especies se sementaron en todas as localidades, agás a alfalfa, que só se sementou na Pobra do Brollón e, algúns anos, en Mabegondo.

Para cada especie hay un experimento independente con parcelas elementais de 6,5 m², dispostas en

bloques ao azar con catro repeticións, que inclúe as variedades novas xunto con variedades coñecidas, da orde de 4 por experimento, e que serven de referencia.

Os experimentos fertilízanse anualmente con 160-240 kg/ha de N, 120 de P₂O₅ e 200 de K₂O, e córtanse unhas 4-7 veces ao ano, durante dous anos en raigrás italiano e trevo violeta, e tres nas especies restantes. Determínase a produción en verde e contido en materia seca por parcela co obxecto de poder calcular a produción de cada corte e a anual, expresada en materia seca. As leguminosas non reciben nitróxeno.

Á súa vez, na localidade de Mabegondo seméntanse en liñas para determinar a precocidade do espigado en gramíneas ou de floración en leguminosas. Os experimentos de raigrás inglés, dactilo e festuca alta mantéñense alén dos catro ou cinco anos, sen control da produción, para coñecer a súa persistencia, a cal se determina por observación visual en escala de 1 (desaparecida) a 9 (céspede denso).

RESULTADOS

Por aplicación do método de mínimos cadrados, sintetizouse a información obtida sobre todas as variedades ensaiadas dende 1978 ata 2011, espoñéndose nas Táboas 1 a 9 os resultados das que están na Lista Española de Variedades Comerciais (LEVC), actualizada en febreiro do 2012, ou no Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea (CCUE), actualizado en febreiro do 2012. Na Táboa 10 indícanse as datas aproximadas de principio do espigado para cada grupo de precocidade e especie.

CÓDIGOS DAS CASAS COMERCIAIS

Nº identificación	Casa Comercial
1	Advanta Ibérica, S.A..
2	Agrusa
3	Semillas Asturverde
4	Clemson Seed S.L.
5	Semillas Battle, S.A.
6	Calfensa Proyectos, S.L.
7	Semillas Clemente, S.A.
8	Semillas Dalmau
9	Semillas Fito, S.A.
10	Hortícola Alavesa, S.L.
11	Semillas Marisa S.A.
12	Comercial Morera, S.L.
13	Semillas Pioneer, S.A.
14	Rocalba, S.A.
15	Senasa (Nickerson Sur, S.A.)
16	Semillas Sevil, S.A.
17	Semillas El Solc
18	Semillas Verón, S.A.
19	Zulueta

TÁBOA 1**Variedades de raigrás italiano alternativo inscritas na LEVC¹ ou na CCUE²
Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)**

Variedades	Ploidía³	Produción 1º ano⁴	Nº de Ensaíos
Adige	T	106	3
Agraco 812	T	100	7
Andy	T	98	11
Aramo	D	103	8
Attila	T	104	6
Avance	T	97	11
Barcimatra	T	94	3
Barcomet	D	98	3
Barinella	D	105	3
Baritmo	D	97	3
Barspectra	T	96	47
Barspirit	T	98	3
Bartempo	T	93	3
Bartigra	T	108	3
Barturbo	T	95	3
Braulio	T	99	12
Campivert	T	101	21
Canigo	T	105	1
Caramba	T	98	15
Claro	T	97	13
Daxus	D	115	3
Druva	D	98	3
Ducado	D	87	3
Elunaria	T	94	16
Energa	T	98	42
Gipsyl	D	88	3
Grazer	D	87	3
Hellen	T	99	3
Jivet	T	101	3
Jumper	T	107	3
Labelle	T	98	7
Lemnos	T	104	3
Libonus	T	104	6
Lifloria	D	91	7
Limella	D	101	7
Litop	D	97	3
Litoro	T	88	3
Lolan	T	101	3
Maddalena	T	98	3

Major	T	98	11
Melworld	D	114	3
Missyl	T	102	8
Mowester	D	98	13
Nerissa	D	103	3
Nival	T	101	24
Noble	D	93	9
Padano	T	110	3
Peleton	T	102	22
Pollanum	T	93	7
Pomba	D	107	11
Portillo	D	97	3
Promenade	T	100	13
Prompt	D	103	13
Puigmal	T	105	1
Sabroso	T	101	6
Salam	T	111	1
Samurai	T	95	8
Shoot	D	100	9
Sicoris	T	101	1
Spark	D	90	6
Speedyl	T	104	34
Starter	T	105	20
Trinova	T	96	38
Vallivert	T	103	26
Vespolini	T	102	3
Vivaro	T	109	3
Weldra	D	94	6
Wesley	T	101	7

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ D = Diploide, T = Tetraploide.

⁴ 100 =12,54 t/ha de materia seca (media de Tewera e Vitesse).

TÁBOA 2

Variedades de raigrás italiano non alternativo inscritas na LEVC¹ ou na CCUE² Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)

Variedades	Ploidía ³	Produción 1º ano ⁴	Nº de Ensaíos
Abys	D	98	3
Agraco 811	T	103	7
Alamo	D	98	3

Alouette	T	94	3
Ansyl	T	96	21
Antonia	T	99	3
Barextra	T	99	4
Bargrosso	T	106	3
Barmultra	T	90	43
Barprisma	D	98	6
Bartali	T	93	8
Bartissimo	D	90	3
Bofur	T	94	12
Bolero	T	101	4
Caballo	T	103	15
Califa	T	98	10
Cordelia	D	98	3
Danergo	T	102	4
Davinci	D	102	3
EF-486 Dasas	D	91	3
Energyl	D	103	3
Fabio	T	100	4
Fox	D	106	3
Ingot	D	100	3
Jeanne	T	102	6
Liberta	T	90	7
Lipo	T	101	52
Lipurus	T	105	3
Livictory	T	94	3
Locobelo	T	97	13
Macho	T	100	1
Marvel	T	91	3
Matador	D	94	8
Melcasso	D	94	3
Minaret	T	92	15
Modesto	D	96	8
Monarque	T	101	6
Montblanc	T	99	20
Multimo	T	100	17
Multisolc Ax9	D	99	7
Parfait	T	99	3
Podium	D	95	7
Ralino	T	92	9
Roberta	T	98	41
Salome	T	103	3
Serenade	T	93	13
Sikem	D	92	12
Solita	T	100	4

Sultan	T	101	3
Tauro	T	94	3
Taurus	T	103	18
Teanna	T	92	7
Tetila	T	94	10
Tonic	T	94	7
Tur	D	89	6
Turgo	T	94	19
Urbana	T	103	6
Vertibelo	D	98	9
Vicugna	T	97	3
Zorro	T	99	3

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ D = Diploide, T = Tetraploide.

⁴ 100 = 12,54 t/ha de materia seca (media de Tewera e Vitesse).

Todas as variedades espigan nun breve intervalo de tempo, cara a principios de maio en Mabegondo. Por iso non se fixeron grupos de precocidade.

TÁBOA 3

Variedades de raigrás inglés inscritas na LEVC¹ ou na CCUE² Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)

Variedades	Ploidía ³	Produción ⁴		Persistencia ⁵	Nº ensaios 1º / 2º ano
		1º ano	2º ano		
Moi precoces⁶					
Anaconda	T	101	107	6,0	16/19
Belcampo	T	107	97	5,6	4/4
Belida	D	96	93	4,5	25/25
Bronsyn	D	108	96		3/3
Heraut	D	92	97		3/3
Jaran	T	108	109		3/3
Liprinta	D	99	100	5,5	5/5
Moy	D	99	98	5,8	5/5
Naki	D	85	82	3,2	3/3
Nui	D	107	110	6,3	3/3
Pimpernel	D	97	103	5,3	6/2
Pionero	T	82			1
Roper	D	100	102	5,4	8/8
Ruanui	D	95	99		9/8
Telstar	D	98	94		5/5
Yatsyn1	D	107	109	6,3	12/12
Precoces					

Belramo	D	97	101	5,8	8/10
Gallico	D	91	92	5,7	7/9
Labrador	T	99	101	5,5	18/14
Lacerta	T	116	104		3/3
Neptun	T	110	102		3/3
Pennant	D	96	100	4,5	3/3
Prestige	T	103	98		5/5
Rosalin	T	96	96	5,8	9/9
Intermedias					
Aubisque	T	101	103	6,0	17/17
Bargala	T	98	101		3/3
Baristra	T	98	100	5,0	5/5
Barmedia	T	103	102	5,7	3/3
Chicago	D	98	95		3/3
Citadel	T	91	96	4,6	14/13
Clermont	T	104	103	5,7	11/11
Courliss	D	98	86		3/3
Falstaff	D	99	95		2/2
Fennema	D	100	99		3/3
Foxtrot	D	89	100		2/2
Gandalf	D	95	89		3/3
Horatio	T	95	94		3/3
Indiana	D	86	102		2/2
Kimber	D	99	94		3/3
Lilora	D	92	94	5,5	6/6
Marino	T	104	102	5,7	7/10
Missouri	T	102	100		2/2
Napoleon	T	95	96		2/2
Option	D	102	95	5,4	3/3
Premium	D	104	97	6,2	3/3
Stefani	D	96	88		3/3
Tetramax	T	97	103	5,4	8/8
Tonga	T	99	97	4,8	14/13
Tove	T	98	97	4,6	14/13
Victorian	D	90	91	3,8	3/3
Serodias					
Aberavon	D	85	105		2/2
Abercraigs	T	110	101		2/2
Animo	D	82	85	5,8	3/3
Argona	D	87	88	4,7	6/6
Barelan	T	98	92		3/3
Barlet	D	94	94	4,9	8/8
Barmilka	D	94	91		3/3
Barpastra	T	91	89	4,7	7/7
Barplus	D	99	98	5,5	3/3

Belfort	T	100	93		2/2
Bovian	T	104	94	5,8	3/3
Burton	D	97	94	4,9	3/3
Calibra	T	97	98		2/2
Ciami	D	115	108	5,5	11/10
Cordoba	D	90			1
Corsario	T	107			9/
Delphin	T	104	99		3/3
Elgon	T	102	104	6,0	17/16
Eminent	T	99	95	6,2	3/3
Fanal	T	90	91	4,5	7/7
Fetione	T	100	101	6,2	9/9
Herbie	D	97	92	5,7	15/16
Herbus	T	97	95	5,7	9/8
Kentaur	T	108	104		3/3
Kerdion	D	86	82	5,4	7/7
Lasso	D	89	92	5,6	3/3
Modane	T	100	92		3/3
Orleans	D	95	90	5,7	3/3
Pastour	D	96	100		2/2
Perceval	D	94	88		3/3
Piamonte	T	107	104	5,2	3/3
Pomposo	T	101	102		3/3
Portia	D	96	84		2/2
Sirocco	T	102	103		2/2
Tivoli	T	94	89		2/2
York	D	94	94	5,0	9/9
Moi serodias					
Barceltic	T	95	94		3/3
Barmoric	D	96	88		3/3
Barsintra	T	108	97		3/3
Colorado	T	97	98	5,3	15/10
Condesa	T	95	98	5,9	49/51
Cornwall	D	87	93	5,7	3/3
Dombo	D	101	102	5,4	70/72
Forza	T	99	99		3/3
Gazon	D	84	88	3,6	3/3
Herbal	T	100	98		3/3
Loporello	T	99	94		3/3
Montagne	T	99	98	5,9	11/13
Penduick	D	96	102		3/3
Pradal	D	89	87		3/3
Sakini	D	89	87	5,3	4/3
Sydney	D	95	93	5,7	3/3
Turandot	T	106	88		3/3

Twystar	D	98	86		3/3
Verano	T	100	90		3/3

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ D = Diploide, T = Tetraploide.

⁴ 100 = 10,89 e 9,14 t/ha materia seca (media de Frances, Reveille, Brigantia, Condessa e Dombo), no 1º e 2º ano, respectivamente.

⁵ Anotacións tras o 3º ano. Escala 1-9, con valores máis altos para variedades máis persistentes. A escala centrouse facendo que a nota media de todas as variedades avaliadas fose 5.

⁶ Datos de espigado dos distintos grupos de precocidade na Táboa 10.

TÁBOA 4

Variedades de raigrás híbrido inscritas na LEVC¹ ou no CCUE² Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)

Variedades	Ploidía ³	Tipo ⁴	Produción comparada con:				Nº ensaios
			Raigrás inglés ⁵		Raigrás italiano ⁶		
			1º ano	2º ano	1º ano	2º ano	
Precoces ⁷							
Blason	T	Int	117	109	91	96	5/5
Lemur	D	Ita	126	99	99	86	3/3
Polly	T	Ing	108	104	85	92	14/10
Sirene	T	Ita	128	111	100	98	3/3
Tirna	T	Int	112	103	88	91	15/10
Intermedias							
Aberexcel	T	Ing	118	99	92	88	2/2
Aligote	T	Int	115	105	90	93	8/8
Augusta	T	Ita	114	101	89	89	27/16
Barladin	T	Int	110	102	86	90	6/6
Barsilo	D	Ita	119	101	93	89	6/6
Fortimo	T	Ing	114	101	89	89	5/5
Gladiator	T	Int	103	100	80	89	3/3
Ibex	T	Int	126	104	99	92	3/3
Manawa ⁸	D	Ita	112	100	87	89	25/13
Molisto	T	Ing	105	96	82	85	8/7
Neola	T	Ing	111	108	87	96	3/3
Rubrido	T	Ita	124	107	97	95	5/5
Solid	T	Ing	106	95	83	84	3/3
Storm	T	Ing	106	98	83	87	5/5
Texy	T	Ita	113	106	89	94	30/24
Serodias							
Hybrix	D	Ita	123	99	96	88	5/5
Moi serodias							
Molisto	T	Ing	105	96	82	85	8/8

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ D = Diploide, T = Tetraploide.

⁴ Tipo: Ita = Italiano, Int = Intermedio, Ing= Inglés

⁵ 100 =10,88 e 9,21 t/ha materia seca (media de Frances, Reveille, Brigantia, Condesa e Dombo), no 1º e 2º ano, respectivamente.

⁶ 100 =13,91 e 10,40 t/ha materia seca (media de Exalta, Finul e Lifapo) no 1º e 2º ano, respectivamente.

⁷ Datas de espigado dos distintos grupos de precocidade na Táboa 10.

⁸ Manawa figura na lista como Grasslands Manawa.

TÁBOA 5

Variedades de dactilo inscritas na LEVC¹ ou no CCUE² Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)

Variedades	Produción ³		Nº ensaios 1º / 2º ano
	1º ano	2º ano	
Ultraprecoces⁴			
Daga	96	104	6/6
Moi precoces			
Accord	116	107	6/8
Ambassador	100	105	6/8
Currie	97	94	2/2
Ereva	115	104	3/3
Justus	98	102	6/8
Micol	85	97	3/3
Terrano	92	99	3/3
Precoces			
Amba	93	97	5/8
Artabro	111	104	36/37
Bardumas	108	100	3/6
Cristobal	112	103	3/6
Fala	86	98	2/2
Howlong	110	99	7/7
Lidacta	99	97	3/3
Lude	102	102	4/7
Lyra	87		3
Niva	97	99	3/6
Oberweihst	92	97	5/5
Prairial	98	98	27/30
Tarraco	107	101	6/8
Intermedias			
Athos	110	104	6/6
Baraula	94	94	6/9
Bariton	111	103	3/6

Barlemas	110	99	6/5
Beluga	107	102	3/6
Cambria	104	101	36/36
Fleurance	95	100	6/6
Lumont	109	101	3/3
Sparta	100	87	3/3
Serodias			
Donata	91	90	5/5
Lidaglo	93	95	6/6
Ludac	111	106	5/5
Moi serodias			
Barmoral	102	101	3/3
Foly	106	101	3/3

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ 100 =9,42 e 9,69 t/ha materia seca (media de Cambria, Luna Roskilde e Prairial) no 1º e 2º ano, respectivamente.

⁴ Datos de espigado dos distintos grupos de precocidade na Táboa 10.

TÁBOA 6

Variedades de festuca alta inscritas na LEVC¹ ou na CCUE² Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)

Variedades	Producción ³		Nº ensaios 1º / 2º ano
	1º ano	2º ano	
Moi precoces⁴			
Bartucca	96	101	8/8
Wrangler	74	77	3/2
Precoces			
Alix	111	103	6/8
Baradiso	104	95	2/2
Bariane	93	97	2/5
Belfine	96	94	2/5
Eldorado	66	81	3/3
Fawn	96	96	36/44
Florine	108	102	2/2
Prosper	101	98	2/2
Segria	103	99	8/8
Seine	102	105	8/10
Intermedias			
Barolex	96	94	2/2
Dauphine	95	93	3/3

Demeter	101	101	7/7
Emeraude	92	99	2/2
Serodias			
Barcel	99	95	8/8
Elfina	98	95	6/6
Feline	101	98	4/4
Fuego	96	100	6/6
Hycor	111	106	4/4
Kora	95	104	4/4
Rebel	77	86	4/4
Tima	104	103	44/49
Moi serodias			
Azteca	74	82	6/6
Miro	66	73	8/8
Safari	68	70	4/4

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ 100 =9,65 e 10,10 t/ha materia seca (media de Fawn e Tima) no 1º e 2º ano, respectivamente.

⁴ Datas de espigado dos distintos grupos de precoe na Táboa 10.

TÁBOA 7

Variedades de trevo violeta inscritas na LEVC¹ ou no CCUE² Síntese dos datos de Asturias e Galicia (período 1978-2010)

Variedades	Producción ³		Nº ensaios 1º / 2º ano
	1º ano	2º ano	
Altaswede	83	83	'8/4
Astur	98	120	'1/1
Barfiola	95	104	'9/9
Britta	87	90	'4/5
Condado	89	101	'2/2
Corvus	100	109	'3/3
Diper	97	107	'3/3
Discovery	99	104	'3/3
Divin	95	105	'3/3
Heges ⁴	101	102	'6/6
Karim	106	106	'4/4
Lemmon	91	112	'4/4

Lucrum	90	99	'5/5
Maragato	103	99	'11/9
Nemaro	83	97	'3/3
Niké	90	96	'3/3
Perseo	90	99	'4/4
Pica	92	112	'1/1
Pirat	98	107	'3/3
Quinequelli	92	100	'5/5
Rajah	80	89	'4/4
Salino	88	87	'4/4
Start	95	104	'3/3
Tedi	100	114	'1/1
Verdi	89	103	'3/3
Viola	96	100	'3/3
Violetta	97	101	'14/11

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ 100 =12,59 e 11,34 t/ha MS (media de Maragato e Violetta) no 1º e 2º ano, respectivamente.

⁴ Heges figura na lista como Heges Hohenheimer.

TÁBOA 8

Variedades de trevo branco inscritas na LEVC¹ ou no CCUE² Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)

Variedades ³	Produción ⁴		Nº ensaios 1º / 2º ano
	1º ano	2º ano	
Moi pequena			
Kent ⁵	84	83	2/2
S 184 ⁶	87	92	5/6
Pequena			
Abercrest	91	93	1/1
Aberherald	88	94	1/1
Barvian	83	87	5/6
Nanouk	76	70	1/1
Rivendel	92	90	8/8
Pequena/Intermedia			
Abervantaje	102	101	1/1

Alberta	112	97	1/1
Crusader	101	103	1/1
Huia ⁷	98	99	15/15
Lirepa	98	99	6/6
Menna	106	98	1/1
Milton	99	104	1/1
Tasman	104	105	3/3
Intermedia/Grande			
Aberdai	106	110	1/1
Alice	117	111	1/1
Apis	94	104	3/3
Barblanca	97	103	1/1
Haifa	106	95	2/3
Lune de Mai	101	100	6/7
Lustar	101	107	1/1
Milkanova	98	94	5/6
Olwen	105	106	6/6
Pitau ⁷	99	104	5/6
Retor	94	88	2/2
Will	104	110	1/1
Winter white	98	106	3/3
Grande			
Aran	117	122	1/1
Avalon	108	104	3/3
California ⁸	102	101	10/10
Ladino	94	88	1/1
Regal	104	107	8/8
Wawerley	94	100	1/1

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ Clasificadas polo tamaño de folia.

⁴ 100 = 9,59 e 8,17 t/ha materia seca (media de Huia e California) no 1º e 2º ano, respectivamente.

⁵ Kent figura na lista como Kent Wild White.

⁶ S 184 figura na lista como Aberystwyth S 184.

⁷ Huia e Pitau figuran na lista como Grasslands Huia e Grasslands Pitau.

⁸ California figura na lista como California Ladino.

TÁBOA 9

Variedades de alfalfa inscritas na LEVC¹ ou no CCUE²

Síntese dos datos de Galicia (período 1978-2011)

Variedades	Producción ³			Nº ensaios 1º / 2º / 3º
	1º ano	2º ano	3º ano	

				ano
Alcor	96	98		1/1
Altiva	107	100		1/1
Aragón	92	95	98	15/15/15
Asmara	103	98		1/1
Aurora	88	84	84	2/2/2
Capitana	93	77	87	2/2/2
Derby	101	88	87	5/5/4
Europe	102	99	100	18/18/17
Gea	100	99		1/1
Gilboa	87	83	87	7/7/7
Giulia	104	100		1/1
Hunter River	95	91		1/1
Medina	89	78	93	2/2/2
Nogara	97	91	104	2/2/2
PK-57Q53	103	87		1/1
Planet	91	93		1/1
Salsa	104	94		1/1
San Isidro	98	101	100	13/13/13
Sequel	93	72	80	2/2/2
Sutter	93	95	101	2/2/2
Tango	107	105		1/1
Verdor	99	98		1/1
Victoria	96	101	103	6/6/6

¹ LEVC = Lista Española de Variedades Comerciais.

² CCUE = Catálogo Común de Variedades de Especies Agrícolas da Unión Europea.

³ 100 =15,58, 14,87 e 13,97 t/ha materia seca (media de Europe e San Isidro) no 1º, 2º e 3º ano, respectivamente

TÁBOA 10

Datas aproximadas de principio de espigado en cada grupo de precocidade en Mabegondo (Abegondo, A Coruña) a 100 m de altitude

Variedade	Raigrás inglés e híbrido	Dactilo	Festuca alta
Ultraprecoces		m.-f. abril	
Moi precoces	f. abril	f. abril	f. marzo
Precoces	p. maio	p. maio	p. abril
Intermedias	p.-m. maio	p.-m. maio	m. abril
Serodias	m.-f. maio	m.-f. maio	f. abril
Moi Serodias	f. maio	f. maio	p. maio

f. = finais; m.= mediados; p. = principios

